

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN THỊ VÂN

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ CÔNG TÁC TIẾP CÔNG DÂN,
GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI TỔ CÁO VÀ TRANH
CHẤP ĐẤT ĐAI TẠI THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ,
TỈNH ĐIỆN BIÊN GIAI ĐOẠN 2016-2019**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRẦN THỊ VÂN

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ CÔNG TÁC TIẾP CÔNG DÂN,
GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI TỐ CÁO VÀ TRANH
CHẤP ĐẤT ĐAI TẠI THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ,
TỈNH ĐIỆN BIÊN GIAI ĐOẠN 2016-2019**

Ngành: Quản lý đất đai

Mã số: 8 85 01 03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Lê Văn Thơ

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đề tài luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa công bố dưới bất kỳ hình thức và bậc đào tạo nào. Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2020

Tác giả luận văn

Trần Thị Vân

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian nghiên cứu và thực hiện luận văn **“Đánh giá kết quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo và tranh chấp đất đai tại thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên giai đoạn 2016-2019”**, với nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự giúp đỡ, hướng dẫn tận tình của nhiều cá nhân và tập thể, đến nay luận văn của tôi đã được hoàn thành. Nhân dịp này, cho phép tôi được tỏ lòng biết ơn và cảm ơn chân thành tới:

- Ban Giám hiệu, phòng Đào tạo trường Đại học Nông lâm - Đại học Thái Nguyên; Khoa Quản lý tài nguyên cùng các thầy cô giáo, những người đã trang bị kiến thức cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu và học tập tại trường.

Với lòng biết ơn chân thành và sâu sắc nhất, tôi xin trân trọng cảm ơn thầy giáo - PGS.TS Lê Văn Thơ, người đã trực tiếp chỉ bảo, hướng dẫn khoa học và nhiệt tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Tôi gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo cán bộ nơi tôi công tác đã tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu; cảm ơn Sở Tài Nguyên và Môi trường, Thanh tra thành phố, Chi cục Thống kê thành phố, Ban Tiếp công dân – Văn phòng HĐND-UBND thành phố đã giúp đỡ tôi thu thập thông tin, số liệu trong quá trình thực hiện nghiên cứu luận văn.

Xin chân thành cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ nhiệt tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu để tôi hoàn thành luận văn này.

Do thời gian nghiên cứu có hạn, luận văn của tôi chắc chắn không thể tránh khỏi những sơ suất, thiếu sót, tôi rất mong nhận được sự đóng góp của các thầy, cô giáo, nhà khoa học cùng toàn thể bạn bè, đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả luận văn

Trần Thị Vân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	1
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	4
1.1.1. Khái quát về Ban Tiếp công dân	4
1.1.2. Khái quát về khiếu nại	5
1.1.3. Khái quát về tố cáo	9
1.1.4. Khái quát về tranh chấp đất đai	15
1.2. Công tác tiếp dân và giải quyết khiếu nại tố cáo trên thế giới	17
1.2.1. Giải quyết khiếu nại ở Hoa Kỳ	17
1.2.2. Giải quyết khiếu nại ở Pháp	18
1.2.3. Giải quyết khiếu nại ở Nhật Bản	19
1.3. Công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo trên phạm vi cả nước và tỉnh Điện Biên	20
1.3.1. Công tác tiếp dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo trên phạm vi cả nước	20
1.3.2. Công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trên địa bàn tỉnh Điện Biên	22
CHƯƠNG 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	26
2.2.1. Đối tượng nghiên cứu	26
2.2.2. Phạm vi nghiên cứu	26
2.2. Địa điểm và thời gian tiến hành	26

2.3. Nội dung nghiên cứu	26
2.4. Phương pháp nghiên cứu:	27
2.4.1. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp	27
2.4.2. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp.....	27
2.4.3. Phương pháp thống kê, phân tích và xử lý số liệu.....	28
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	29
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội, tình hình quản lý và sử dụng đất đai trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ	29
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	29
3.1.2. Các nguồn tài nguyên.....	31
3.1.3. Thực trạng phát triển kinh tế - xã hội.....	31
3.1.4. Hiện trạng sử dụng đất và công tác quản lý nhà nước về đất đai	32
3.2. Đánh giá kết quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và tranh chấp đất đai trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 - 2019.....	37
3.2.1. Công tác tiếp công dân.....	37
3.2.2. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo và tranh chấp đất đai	40
3.2.3. Đánh giá sự hài lòng của người dân về công tác tiếp dân giải quyết khiếu nại tố cáo trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ.....	51
3.3. Đánh giá những ưu điểm, những tồn tại và đề xuất giải pháp để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên.....	56
3.3.1. Ưu điểm.....	56
3.3.2. Tồn tại, hạn chế	57
3.3.3. Nguyên nhân	58
3.3.4. Giải pháp	60
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	64
1. Kết luận	64
2. Kiến nghị	66
TÀI LIỆU THAM KHẢO	67

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Dân số và lao động giai đoạn 2016-2019	32
Bảng 3.2. Hiện trạng sử dụng đất năm 2019.....	33
Bảng 3.3. Công tác tiếp dân, tiếp nhận đơn thư trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 - 2019.....	38
Bảng 3.4. Kết quả giải quyết khiếu nại trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 – 2019	40
Bảng 3.5. Kết quả giải quyết khiếu nại trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 – 2019 theo đơn vị hành chính	43
Bảng 3.6. Kết quả giải quyết tố cáo trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 - 2019.....	46
Bảng 3.7. Kết quả giải quyết tố cáo trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 – 2019 theo đơn vị hành chính	46
Bảng 3.8. Kết quả giải quyết tranh chấp đất đai trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ giai đoạn 2016 - 2019.....	47
Bảng 3.9: Tổng hợp các hình thức tranh chấp đất đai	49
Bảng 3.10. Đánh giá mức độ hài lòng của người dân về công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ.....	52
Bảng 3.11. Các nguyên nhân phát sinh đơn thư, khiếu nại, tố cáo trên địa bàn thành phố Điện Biên Phủ	53

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đất đai là thành phần quan trọng hàng đầu của môi trường sống, là địa bàn phân bố các khu dân cư, xây dựng các cơ sở văn hoá, y tế, xã hội, an ninh quốc phòng. Đất đai có ý nghĩa kinh tế chính trị sâu sắc trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc.

Theo Điều 53, Hiến pháp 2013 quy định: “Đất đai, tài nguyên nước, tài nguyên khoáng sản, nguồn lợi ở vùng biển, vùng trời, tài nguyên thiên nhiên khác và các tài sản do Nhà nước đầu tư, quản lý là tài sản công thuộc sở hữu toàn dân do Nhà nước đại diện chủ sở hữu và thống nhất quản lý”

Luật Đất đai sửa đổi năm 2013 ra đời đã thể chế hoá đúng và đầy đủ những quan điểm, định hướng của Nghị quyết số 19/NQ-TU tại Hội nghị lần 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng, đồng thời khắc phục, giải quyết những tồn tại, hạn chế phát sinh trong quá trình thi hành Luật đất đai năm 2003. Theo đó, tại Điều 22, giải quyết tranh chấp về đất đai; giải quyết khiếu nại, tố cáo trong quản lý và sử dụng đất đai là một trong những nội dung quan trọng trong công tác quản lý Nhà nước về đất đai.

Trong tiến trình đổi mới của đất nước, hội nhập kinh tế thế giới, việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế diễn ra mạnh mẽ, nhiều hoạt động kinh tế xã hội đã và đang biến động không ngừng, văn bản pháp luật liên tục thay đổi, vẫn còn không ít những quy định chưa rõ, mâu thuẫn. Trình độ năng lực cán bộ, công chức, viên chức còn nhiều hạn chế chưa đáp ứng được yêu cầu xã hội. Do vậy trong quá trình sử dụng đất thường xuyên xảy ra tranh chấp giữa các chủ sử dụng đất, vi phạm pháp luật như: lấn chiếm, sử dụng đất sai mục đích, chuyển nhượng quyền sử dụng đất trái phép, giao đất trái thẩm quyền, không thực hiện nghĩa vụ của người sử dụng đất...Nhiều vấn đề phát sinh trong quản lý nhà nước chưa được điều chỉnh và xử lý kịp thời, đôi khi còn thiếu nghiêm minh,

không triệt để làm gia tăng các vụ việc khiếu nại tố cáo trong lĩnh vực quản lý và sử dụng đất đai. Việc giải quyết tranh chấp về đất đai, giải quyết khiếu nại, tố cáo nếu không được quan tâm đúng mức, không được giải quyết kịp thời, đúng quy định, khách quan sẽ làm ảnh hưởng trực tiếp đến quyền và lợi ích chính đáng của công dân, ảnh hưởng xấu đến sự ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và phát triển kinh tế trên địa bàn.

Thành phố Điện Biên Phủ là trung tâm chính trị, hành chính, kinh tế - văn hóa của tỉnh Điện Biên. Để đáp ứng nhu cầu sử dụng đất theo định hướng phát triển kinh tế - xã hội của thành phố, của tỉnh; thành phố Điện Biên Phủ cần phải sắp xếp quỹ đất sao cho vừa đảm bảo với mục tiêu phát triển kinh tế vừa đảm bảo mục tiêu phát triển xã hội, môi trường, nâng cấp thành phố lên đô thị loại 2 theo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân. Chính vì vậy trong thời gian qua, việc quản lý và sử dụng đất đai đang là vấn đề nóng bỏng và phức tạp trên địa bàn thành phố. Quá trình đô thị hóa diễn ra mạnh kéo theo giá đất ngoài thị trường tăng cao, nên tình hình sử dụng đất không đúng mục đích, tranh chấp đất đai, lấn chiếm đất đai đang là vấn đề nổi cộm dẫn đến việc khiếu nại, tố cáo, giải quyết tranh chấp đất đai trên địa bàn thành phố ngày một gia tăng và ngày càng phức tạp hơn.

Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn nêu trên, dưới sự hướng dẫn của PGS.TS. Lê Văn Thơ, tôi tiến hành thực hiện đề tài: ***“Đánh giá kết quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo và tranh chấp đất đai tại thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên giai đoạn 2016-2019”***.

2. Mục tiêu của đề tài

- Đánh giá được kết quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo và tranh chấp đất đai tại thành phố Điện Biên Phủ, giai đoạn 2016 - 2019.

- Đánh giá được những thuận lợi, khó khăn và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo và tranh chấp đất đai tại thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.

3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài

- Bổ sung, hoàn thiện kiến thức đã học trong nhà trường cho bản thân đồng thời tiếp cận và thấy được những thuận lợi cũng như khó khăn của công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo và tranh chấp đất đai.

- Kết quả nghiên cứu của luận văn sẽ góp phần vào việc thực hiện có hiệu quả Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật Đất đai và các văn bản hướng dẫn thi hành. Các giải pháp kiến nghị có tính khoa học, thực tiễn có thể làm tài liệu tham khảo cho cơ quan quản lý nhà nước về giải quyết khiếu nại, tố cáo và tranh chấp đất đai; giám sát và phối hợp chỉ đạo giải quyết khiếu nại, tố cáo và tranh chấp đất đai.